

Försvarsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av avtalet om nordiskt samarbete på försvarsmaterielområdet samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och till lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan de nordiska länderna avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av avtalet om nordiskt samarbete på försvarsmaterielområdet samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och till lag om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan de nordiska länderna avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet (RP 253/2016 rd): Ärendet har remitterats till försvarsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Tuomas Venho, försvarsministeriet
- specialsakkunnig Tommi Nordberg, försvarsministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner det i mars 2015 undertecknade avtalet mellan regeringarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet. Avtalsarrangemanget ersätter delvis det avtal mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet som ingicks 2001, och därför föreslås det också att riksdagen godkänner att det sistnämnda avtalet delvis ska upphöra att gälla.

Parterna har som mål att ingå ett nytt avtalsarrangemang som ram för samarbetet under de olika faserna i försvarsmaterielens livscykel och för eventuella nya eller uppdaterade befintliga arrangemang. Vidare mål är att bygga upp politiska och rättsliga ramar för ett utvidgat samarbete mellan parternas försvarsmaterielindustrier. Meningen är att samarbetsmöjligheterna inom försvarsmaterielområdet ska utnyttjas så effektivt som möjligt och att onödiga överlappningar ska undvikas.

Betänkande FsUB 3/2016 rd

De underavtal inom olika områden som ska ingå inom ramen för avtalsarrangemanget möjliggör ett djupare samarbete och skapar bland annat förutsättningar för gemensamma anskaffningar och projekt när det gäller försvarsmateriel. Underavtalen syftar till enhetligare myndighetsbestämmelser till exempel när det gäller exportkontroll och till större försvarsmaterielskompatibilitet och bättre förutsättningar för parternas försörjningsberedskap. Avtalsarrangemanget kan tillämpas också bilateralt med Danmark, Norge och Sverige.

I propositionen ingår lagförslag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och om ett delvis upphävande av avtalet från 2001. Avtalet träder i kraft den trettonde dagen efter den dag då depositariestaten Norge har tagit emot alla parternas ratifikations-, godkännande- eller godtagandeinstrument. De föreslagna lagarna avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen konstateras att de europeiska staterna, oavsett försvarslösning, är allt mer beroende av multinationellt försvarssamarbete för att utveckla och upprätthålla sina militära kapaciteter, och att det inbördes beroendet ökar också i de nordiska länderna. Utskottet instämmer i denna bedömning och konstaterar att det internationella samarbetet inom försvarsmaterielområdet stödjer Finlands centrala mål i säkerhets- och försvarspolitik. Genom det internationella samarbetet strävar man efter att i allvarliga störningssituationer och undantagsförhållanden trygga befolkningens uppehälle, produktion som är nödvändig och kritisk för landets näringsliv och för försvaret samt tjänster och infrastruktur.

Enligt utredning till utskottet är syftet med propositionen att sätta i kraft avtalet mellan regeringarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige om samarbete på försvarsmaterielområdet som också delvis avvecklar gällande avtal mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige från 2001 avseende stöd till industrisamarbete på försvarsmaterielområdet. Det omarbetade avtalet syftar till att bygga upp politiska och rättsliga ramar för att utvidga och fördjupa samarbetet på försvarsmaterielområdet i normala förhållanden och under eventuella kriser.

Det nya ramavtalet är behövligt och viktigt, menar utskottet. Avtalet är av betydelse också för att förbättra beredskapen i kristider i synnerhet i fråga om försörjningsberedskapen. Det är särskilt värdefullt med i förväg överenskomna samarbetsarrangemang i krislägen. Enligt utskottets bedömning bidrar det avtalsbaserade arrangemanget också till att stödja utvecklingen av det nordiska försvarssamarbetet (Nordefco).

FÖRSLAG TILL BESLUT

Försvarsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner det avtal som avses proposition RP 253/2018 rd.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 253/2016 rd utan ändringar.

Betänkande FsUB 3/2016 rd

Helsingfors 9.12.2016

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Mika Kari sd
medlem Thomas Blomqvist sv
medlem Timo Heinonen saml
medlem Olli Immonen saf
medlem Marisanna Jarva cent
medlem Seppo Kääriäinen cent
medlem Krista Mikkonen gröna
medlem Markus Mustajärvi vänst
medlem Lea Mäkipää saf
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Markku Pakkanen cent
medlem Jaana Pelkonen saml
medlem Mika Raatikainen saf
medlem Mikko Savola cent
ersättare Pertti Hakanen cent.

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.